

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Verdiklasser for jordbruksareal

Verdiklasser basert på jordsmonnkart langs aksen E39 Bokn-Hope

NIBIO RAPPORT | VOL. 8 | NR. 84 | 2022

Roar Lågbu, Elling Mjaavatten, Helene Stav, Siri Svendgård-Stokke
Divisjon kart og statistikk / avdeling jordkartlegging

TITTEL/TITLE

Verdiklasser for jordbruksareal
Verdiklasser basert på jordsmonnkart langs aksene E39 Bokn-Hope

FORFATTER(E)/AUTHOR(S)

Roar Lågbu, Elling Mjaavatten, Helene Stav, Siri Svendgård-Stokke

DATO/DATE:	RAPPORT NR./ REPORT NO.:	TILGJENGELIGHET/AVAILABILITY:	PROSJEKTNR./PROJECT NO.:	SAKSNR./ARCHIVE NO.:
23.05.2022	8/84/2022	Åpen	52625	21/01517
ISBN:	ISSN:	ANTALL SIDER/ NO. OF PAGES:	ANTALL VEDLEGG/ NO. OF APPENDICES:	
978-82-17-03095-9	2464-1162	31		

OPPDRAUGSGIVER/EMPLOYER:

Statens vegvesen, Divisjon Utbygging

KONTAKTPERSON/CONTACT PERSON:

Hilde Sanden Nilsen

STIKKORD/KEYWORDS:

Verdiklasser, jordsmonnkart, AR5, DMK

FAGOMRÅDE/FIELD OF WORK:

Jordsmonnkartlegging, arealinformasjon

SAMMENDRAG/SUMMARY:

Rapporten beskriver resultatet av jordsmonnkartleggingen som er utført for utvalgte jordbruksområder i kommunene Bokn, Tysvær og Sveio. Resultatene fra denne kartleggingen er brukt for å framskaffe kartlaget *Verdiklasser basert på jordsmonnkart*.

LAND/COUNTRY:

Norge

FYLKE/COUNTY:

Vestland

KOMMUNE/MUNICIPALITY:

Bokn, Tysvær, Sveio

STED/LOKALITET:**GODKJENT /APPROVED**

Hildegunn Norheim

NAVN/NAME

PROSJEKTLEDER /PROJECT LEADER

Siri Svendgård-Stokke

NAVN/NAME

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Forord

Etter oppdrag fra Statens vegvesen Divisjon Utbygging, er jordsmonnkartlegging utført på fulldyrka jord og overflatedyrka jord på utvalgte arealer i kommunene Bokn, Tysvær og Sveio, langs aksene Bokn-Hope. Jordsmonnkartleggingen benyttes for å framskaffe verdiklasser for jordbruksareal basert på jordsmonnkart. Leveransen omfatter også oversendelse av geodatabaser og avholdelse av et overføringsmøte med oppdragsgiver i etterkant av publisering av rapporten.

Resultatdata fra jordsmonnkartleggingen publiseres også på kartportalen Kilden.

I tillegg til forfatterne, så har følgende personer vært bidragsyttere i ulike deler av arbeidet bak denne rapporten: Kjell Moen, Espen Zahlin, Øivind Hammer, Eva Solbjørg Flo Heggem og Ingvild Nystuen.

Ås, 23.05.22

Hildegunn Norheim

Innhold

Sammendrag	5
1 Innledning.....	7
2 Jordsmonnkartlegging	8
2.1 Metodikk for jordsmonnkartlegging.....	8
2.2 Jordsmonnkartlegging av utvalgte arealer i Bokn, Tysvær og Sveio.....	9
3 Verdiklasser for jordbruksareal	15
3.1 Verdiklasser basert på AR5 og DMK	15
3.2 Verdiklasser basert på jordsmonnkart	15
4 Verdiklasser basert på jordsmonnkart – Bokn kommune.....	17
5 Verdiklasser basert på jordsmonnkart – Tysvær kommune	20
6 Verdiklasser basert på jordsmonnkart – Sveio kommune	25
7 Konklusjoner	28
Litteraturreferanse	30

Sammendrag

Utvalgte arealer i kommunene Bokn, Tysvær og Sveio er jordsmonnkartlagt for å framskaffe *Verdiklasser basert på jordsmonnkart*. Følgende lokaliteter inngår i oppdraget: Bokn S, Bokn N, og Ognøya i Bokn kommune, Kvinnesland, Haukås, Apeland, Tysvær, Høyvik, Førland, Aksdal, Våg og Sunnfør i Tysvær kommune, samt Bråtveit, Førde og Austvika-Hope i Sveio kommune. Jordsmonnkartlegging er utført på utvalgte arealer som er klassifisert som fulldyrka jord og overflatedyrka jord. 7 078,4 daa er jordsmonnkartlagt i de tre kommunene, 604,1 daa i Bokn kommune, 5 533,6 daa i Tysvær kommune og 940,7 daa i Sveio kommune.

NIBIOs standard metodikk for jordsmonnkartlegging er brukt. Jordsmonnets egenskaper er dokumentert og stedfestet. Arealet som er omfattet av oppdraget er et kystlandskap med små teiger og stor variasjon i jordsmonnets egenskaper over korte avstander. For å avgrense selvstendige kartfigurer med homogene forhold ble det derfor nødvendig å lempe på krav til minstestørrelse.

Resultatene fra jordsmonnkartleggingen er importert i jordsmonndatabasen og modellkjørt for utarbeidelse av *Verdiklasser basert på jordsmonnkart*. For alle lokalitetene er *Verdiklasser basert på jordsmonnkart* framstilt kommunevis med tabeller, diagram og kartillustrasjoner.

Verdiklasser basert på jordsmonnkart differensierer ikke på om arealet er fulldyrka eller overflatedyrka, men i *Verdiklasser basert på AR5 og DMK* vektet oppdyrkede arealer mer enn ikke-oppdyrkede arealer. Jordsmonnkartlegging gir en mer detaljert informasjon om jordsmonnets egenskaper enn det som framkommer av AR5 og DMK. Verdikartlagene har ulike inngangsdata og bør ikke sammenliknes. I en konsekvensanalyse må det tydelig framgå hvilket verdiklassekart som benyttes.

Mange av de jordsmonnkartlagte arealene i oppdraget har et organisk jordsmonn, liten dybde til fast fjell eller liten naturlig evne til å bli kvitt overflødig vann. Dette er egenskaper ved jordsmonnet som fører til en nedklassifisering av arealer i *Verdiklasser basert på jordsmonnkart*.

Tabell 1 viser fordelingen av *Verdiklasser basert på jordsmonnkart* per kommune. Det aller meste av det jordsmonnkartlagte arealet er i klassene *middels verdi*, 3 470 daa. Dernext følger klassen *noe verdi* og *stor verdi*, med henholdsvis 1 804 daa og 1 585 daa av totalt 7 080 daa. Klassen *svært stor verdi* omfatter kun 221 daa av det utvalgte arealet i de tre kommunene. Tysvær kommune har størst areal i både klassen *stor verdi* og *svært stor verdi*, med henholdsvis 1 404 daa og 215 daa.

Tabell 1. Verdiklasser basert på jordsmonnkart for jordsmonnkartlagte arealer i Bokn, Tysvær og Sveio kommune (i hele daa).

Kommune	Noe verdi (klasse 1)	Middels verdi (klasse 2)	Stor verdi (klasse 3)	Svært stor verdi (klasse 4)	SUM
Bokn	411	191	3	0	605
Tysvær	1 053	2 862	1 404	215	5 534
Sveio	340	417	178	6	941
SUM	1 804	3 470	1 585	221	7 080

Verdiklassifiseringa tar ikke hensyn til størrelse på arealet eller type jordbruksproduksjon. Grasdyrking for grovfôrproduksjon er den viktigste jordbruksproduksjonen for området som inngår i oppdraget. Egenskaper ved jordsmonnet som gir nedklassifisering i *Verdiklasser basert på jordsmonnkart*, representerer ikke nødvendigvis en stor ulempe for grovfôrproduksjon.

Verdiklassekartene er ikke oppdatert i henhold til nye årsversjoner av hverken Arealressurskart AR5 eller jordsmonnbasen. Det anses som fornuftig at verdiklassekartene oppdateres etter at NIBIOs jordsmonnbase er oppgradert.

1 Innledning

Oppdragets utvalgte arealer består av 15 lokaliteter. De 15 lokalitetene er: Bokn S, Bokn N, Ognøya, Kvinnesland, Haukås, Apeland, Tysvær, Høyvik, Førland, Aksdal, Våg, Sunnfør, Bråtveit, Førde og Austvika-Hope. Datafangsten ble utført av fire jordkartleggere i løpet av tre uker i oktober-november 2021. 7078 daa ble jordkartlagt.

Resultatene fra jordsmonnkartleggingen er importert i jordsmonndatabasen og modellkjørt for å framskaffe *Verdiklasser basert på jordsmonnkart*.

Rapporten gir en beskrivelse av jordsmonnkartleggingen som er utført. Jordsmonnkartleggingen gir grunnlag for å framskaffe *Verdiklasser basert på jordsmonnkart*. Resultatene er beskrevet kommunevis og framstilt i tabeller, diagrammer og kartillustrasjoner. Avslutningsvis er det et konklusjonsskapittel som oppsummerer hovedfunnene i oppdraget.

NIBIOs jordsmonnbase er under oppgradering. Arbeidet har vært mer krevende enn forventet og er forsinket. Nå er forventningen at arbeidets første del er ferdigstilt i løpet av juni 2022. I tillegg til jordsmonnbasens oppbygging, vil også temakartene som er basert på jordsmonnkartleggingen bli oppdatert. Oppdateringen vil kunne endre både geometri og egenskaper i temakartene. Temakartet *Jordressursklasser*, som er utgangspunktet for *Verdiklasser basert på jordsmonnkart*, omfattes av denne oppdateringen, men oppgraderingen av dette utføres i løpet av høsten 2022. Det er derfor besluttet at temakartet *Verdiklasser basert på jordsmonnkart* ikke publiseres på Kilden før oppgraderingen er ferdigstilt, dette gjelder også de andre standardkartene fra jordkartleggingen i dette prosjektet. Dette er avklart med oppdragsgiver. Det anses som fornuftig at det verdiklassekartene oppdateres etter at NIBIOs jordsmonnbase er fullstendig oppgradert.

2 Jordsmonnkartlegging

2.1 Metodikk for jordsmonnkartlegging

Jordsmonnkartlegging stedfester og dokumenterer jordsmonnets egenskaper. I jordsmonn-kartleggingen identifiseres jordtyper ved hjelp av stikkprøver tatt med jordbor, i henhold til en standardisert metodikk. Både bestemmelse av jordtype og jordtypenes utbredelse (figurering) bestemmes «in situ».

Kartgrunnlaget produseres i målestokk 1:5000. Jordtyper fastsettes etter en samlet vurdering av ni ulike karakteregenskaper ved jordsmonnet. Disse egenskapene er: egenskaper ved overflatesjiktet, jordas evne til å bli kvitt overflødig vann, dominerende jordsmonndannende prosesser, dybde til fast fjell, basemetning og karbonater i jorda, innhold av grus og stein, dominerende teksturgruppe under overflatesjiktet, egenskaper knyttet til opphavsmaterialet og menneskelige forstyrrelser. Under jordsmonnkartleggingen er også andre relevante egenskaper som fjellblotninger og innhold av stein og blokk registrert. Grensene nedtegnes på flybilder i stor målestokk, signatur og grenser registreres på håndholdte datamaskiner (Mathiesen m.fl., 2018). Arealets helling tildeles ved bruk av nasjonal terrengmodell.

Jordsmonnkartlegging er en kombinasjon av borstikkobservasjoner, tolking av flybilder (ortografiske fotografier), samt lesing av landformer, vegetasjon og terreng. Jordtype fastsettes gjennom vurdering av jordprøver fra borstikk. Ved hjelp av mange borstikk og skjønnsmessige vurderinger av landformer og vegetasjon fastsettes figurgrenser mellom ulike jordtyper og terrengegenskaper. Etter hvert som man tar flere borstikk, beveger seg gjennom terrenget og tolker flybilder, dannes et bilde av hvilke jordtyper som forekommer og hvordan man skal fastsette grensene mellom dem. Det er i denne sammenheng viktig å være klar over at ethvert kart er en forenkling av virkeligheten. Grenser mellom ulike jordtyper kan være flytende og vanskelig å fastslå nøyaktig. Jordtyper og terreng kan danne komplekse mosaikker selv innenfor små områder, jordbruk påvirker jordsmonnets naturlige egenskaper og alt arbeid gjøres i felt, hvor både kulde og sterkt sollys kan gjøre arbeidet vanskelig (Mathiesen m.fl., 2018).

De nyeste grensene fra *Arealressurskart 1: 5000* (AR5-grenser) brukes som yttergrenser under jordsmonnkartleggingen. AR5-grensene brukes direkte og justeres ikke hvis endringene utgjør mindre enn 4 dekar. Areal som på registreringstidspunktet har endret arealtilstand (for eksempel bebygd eller blitt skog) tas ut av kartleggingsarealet hvis de er større enn 4 dekar. Arealer som er oppdyrka etter AR5-oppdatering skal kartlegges hvis de er større enn 4 dekar (Nyborg 2020, upublisert).

Hovedregelen er at minstefigurstørrelse er 10 dekar. Det vil si at en AR-figur må være over 20 dekar før den kan deles i to jordfigurer. Følgende unntak fra minstefigurstørrelse gjelder:

- Frittstående AR-figurer som er mellom 2 dekar og 10 dekar
- Jordfigurer med samme signatur (inkl. eventuelle tillegg) som ligger på hver sin side av en AR-grense, eller en lang og smal AR-figur (vei, bekk, kanal, steingjerde, kantsone mellom skifter etc.). Figurene skal til sammen være minst 10 dekar
- Jordfigurer med begrensende jordegenskaper kan være mellom 4 dekar og 10 dekar når nabofigurene ikke har følgende begrensninger: organiske jordlag, fast fjell innen 25 cm eller 0,5 m dybde, høyt innhold av grus og stein (mer enn 40 volumprosent av partikler > 2 mm), høyt innhold av kalsium karbonater (mer enn 40 prosent), jordsmonn med tegn til problemer med å bli kvitt overflødig vann og arealer med tegn til menneskelige forstyrrelser utover vanlig oppdyrking (planering, omgraving, profilering) (Nyborg 2020, upublisert).

Komplekser (figurer med to jordtyper) kan brukes i de tilfeller der to forskjellige jordtyper opptrer sammen og hver enkelt av dem dekker mer enn 25 prosent av arealet. Jordtypen med størst utbredelse står først i signaturen. Komplekser med mer enn to jordtyper skal ikke forekomme, og komplekser skal som hovedregel unngås i figurer som er mindre enn 10 dekar. Inklusjoner kan forekomme. Dette er jordsmonn som ikke registreres som del av kartsignaturen fordi de utgjør mindre enn 25 prosent av arealet i figuren (Mathiesen m.fl., 2018).

Det generelle kravet til nøyaktighet er «så godt som mulig med normal innsats». Tolkningen krever skjønn, og det vil forekomme variasjoner som er krevende å håndtere. Det vil ofte være gradvise overganger mellom jordtypene i henhold til klassifikasjonskriteriene og det vil forekomme variasjoner av for eksempel tekstur (fordeling av sand, silt og leir) innen hver jordtype. Man må da bruke skjønn basert på reglene for prioritet og minste arealstørrelse. På tross av betegnelsen minsteareal er ikke disse absolutte grenser. Man skal gjøre «praktisk god figurering» ved blant annet å tolke omgivelsene. Det er også et overordnet prinsipp om at man ikke skal klassifisere og avgrense flere jordtyper enn nødvendig (Mathiesen m.fl., 2018).

2.2 Jordsmonnkartlegging av utvalgte arealer i Bokn, Tysvær og Sveio

Jordsmonnkartlegging av utvalgte arealer i kommunene Bokn, Tysvær og Sveio er utført etter NIBIOs felthåndbok for jordsmonnkartlegging. Oppdragsgiver valgte ut arealene de ønsket å få jordsmonnkartlagt. Med få unntak kartla en jordkartlegger disse. (Se punktene angitt til slutt i avsnittet).

For deler av kartleggingsområdet er det stedvis stor variasjon innen korte avstander, både med hensyn til helling og jordsmonnets egenskaper. Det ble derfor besluttet å avvike fra den generelle bestemmelsen for minstefigurstørrelse (beskrevet i kapittel 2.1):

- Frittstående AR-figurer er kartlagt, selv om de er mindre enn 2 daa
- Komplekser er brukt selv om arealet er mindre enn 10 dekar
- Minstefigurstørrelse er tillatt mindre enn 4 dekar i de tilfeller det er store forskjeller i enten jordsmonn eller helling, for eksempel for å skille jordsmonn med organiske jordlag fra jordsmonn med ikke-organiske jordlag

Oppdraget identifiserte kartlegging av maksimalt 7233 daa, 6382 daa fulldyrka jord og 851 daa overflatedyrka jord. Dette tallet omfatter fulldyrka og overflatedyrka jord (i henhold til årsversjon 2020 av Arealressurskart AR5) som helt eller delvis ligger innenfor varslingsområdet for reguleringsplanen. Etter avtale med oppdragsgiver ble det bestemt at kartleggingen skulle begrenses til den delen av et gitt areal som ligger innenfor varslingsgrensen pluss en mindre del av det arealet som ligger utenfor. Det ble på forhånd bestemt hvor stor del av arealet som ligger utenfor varslingsgrensen som skulle kartlegges slik at det ikke ble opp til den enkelte kartlegger å vurdere. Totalt 7 078 daa ble jordsmonnkartlagt.

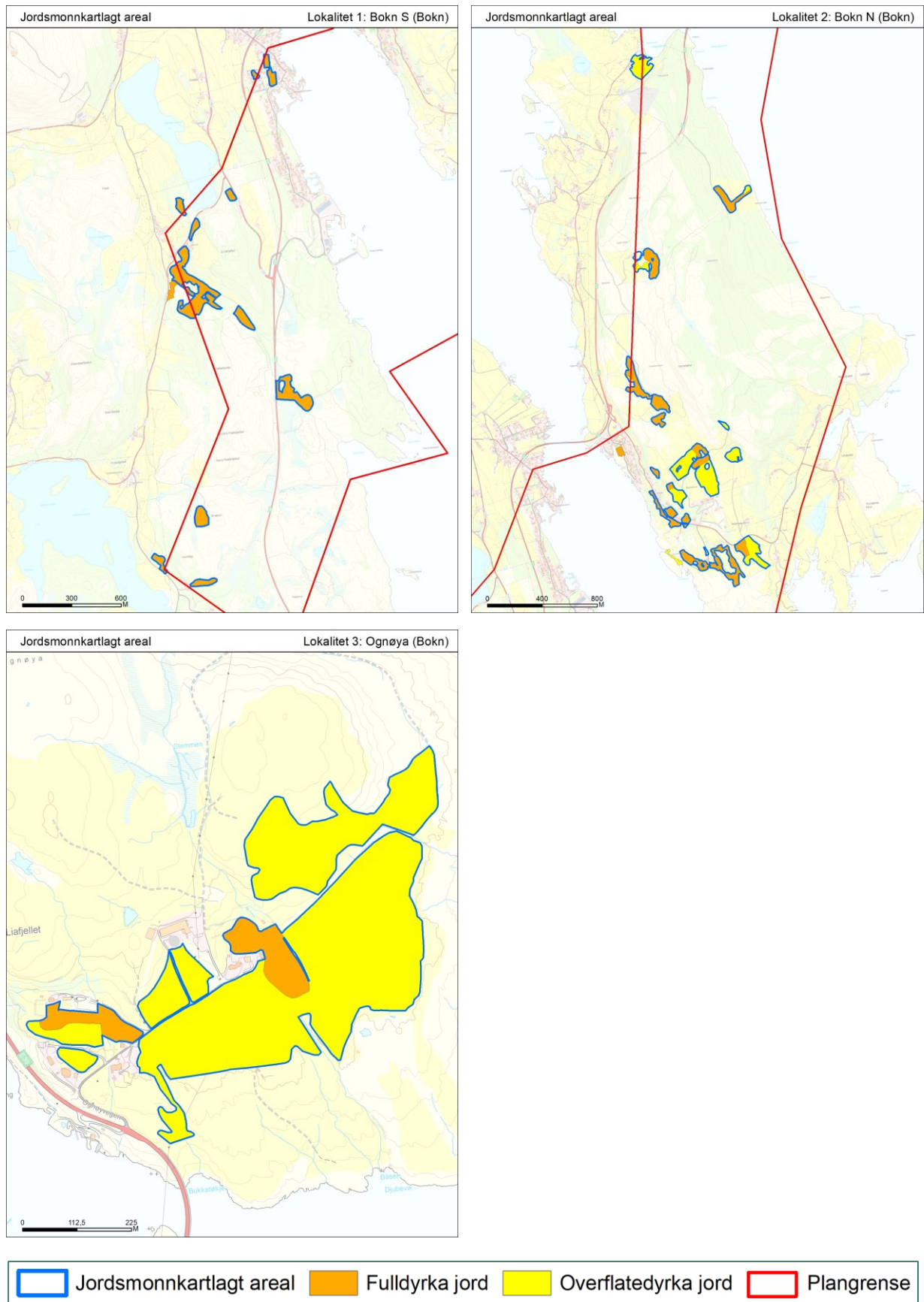
I tillegg til vurderingene angitt ovenfor, avviker det jordsmonnkartlagte arealet fra utvalget som er beskrevet i oppdragsavtalen på grunn av følgende årsaker:

- Jordsmonnkartlegging ble ikke foretatt på arealer som ikke tilfredstilte krav til fulldyrka eller overflatedyrka i henhold Arealressurskart AR5. Disse arealene var enten tatt ut av jordbruk, gått over til plen, forsumpet, gjengrodd, bebygd etc. Som følge av dette var det 264 daa som ikke ble jordsmonnkartlagt. I tillegg var det én grunneier som ikke ønsket kartlegging. På denne eiendommen var det 125 daa som ikke ble kartlagt.

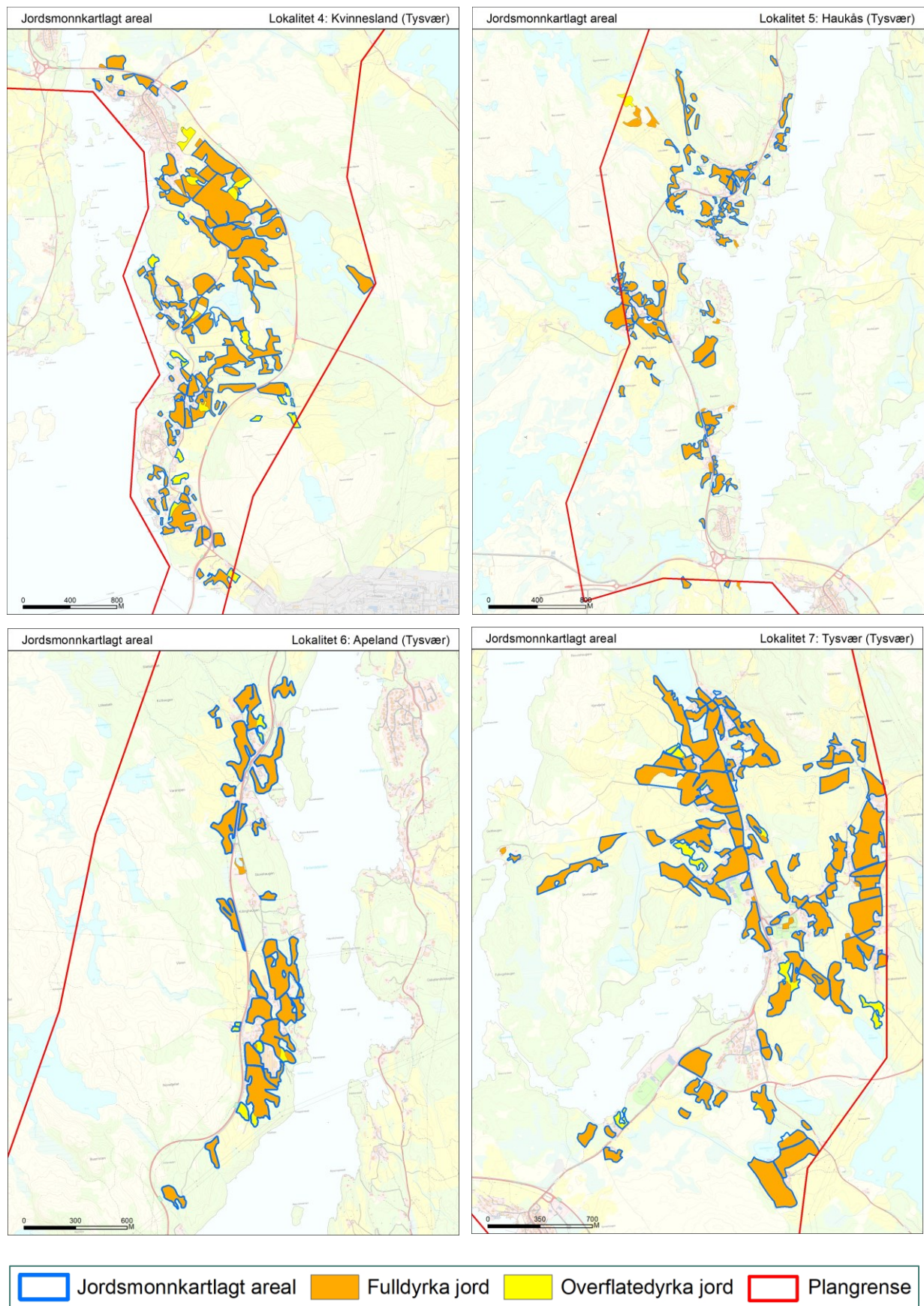
- Jordsmonnkartlegging ble foretatt på arealer innenfor plangrensen som ikke framsto som fulldyrka eller overflatedyrka i henhold til AR5 (årsversjon 2020, AR5). Arealene var enten åpen fastmark eller skog i AR5, men var oppdyrka/omklassifisert areal etter siste årsversjon. Ca. 90 daa ble jordsmonnkartlagt som følge av dette.

Alle berørte grunneiere ble varslet per sms gjennom hver kommunes varslingssystem før feltarbeidet ble igangsatt. Det ble også orientert om arbeidet på de respektive kommunenes hjemmesider, med orientering fra både SVV Utbygging og NIBIO. Kun én grunneier motsatte seg kartlegging.

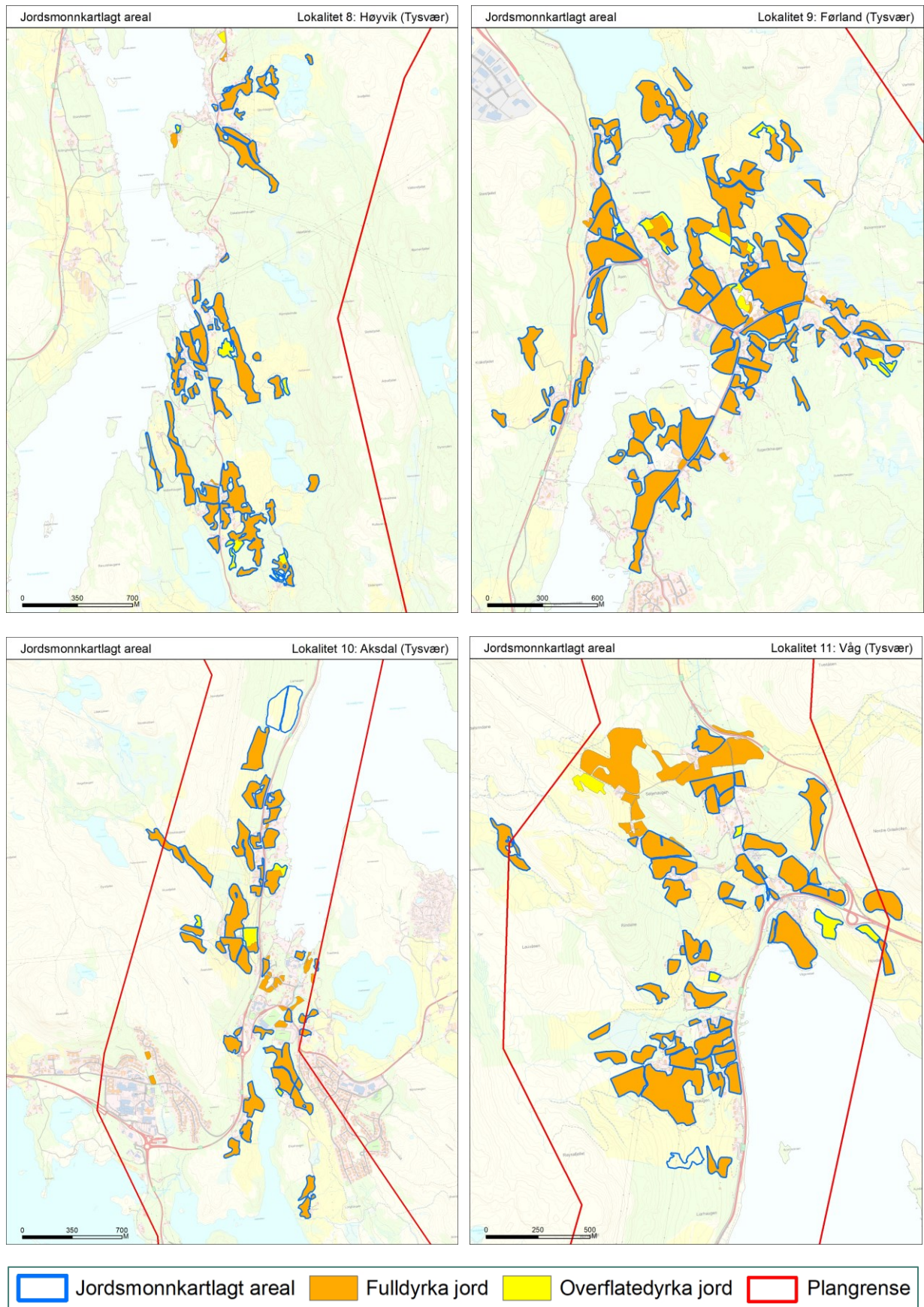
I kartillustrasjonene under (figur 1, 2, 3 og 4) identifiseres jordsmonnkartlagte arealer med blått omriss.

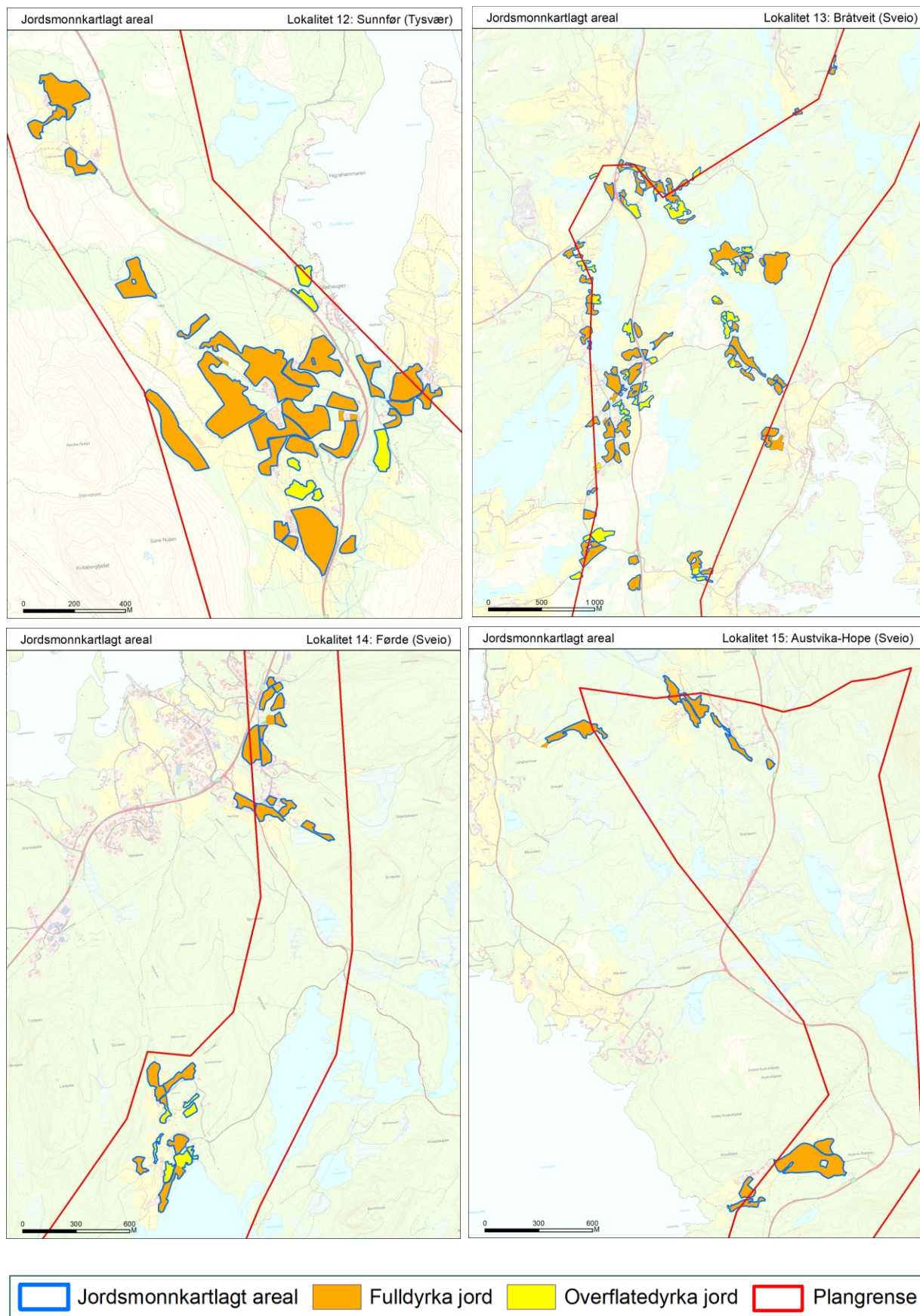
Figur 1. Jordsmonnkartlagt areal (angitt med blått omriss) på arealtypene fulldyrka jord og overflatedyrka jord i henhold til Arealressurskart AR5, på lokalitetene Bokn S, Bokn N og Ognøya i Bokn kommune.

Figur 2. Jordsmonnkartlagt areal (angitt med blått omriss) på arealtypene fulldyrka jord og overflatedyrka jord i henhold til Arealressurskart AR5, på lokalitetene Kvinnesland, Haukås, Apeland og Tysvær i Tysvær kommune.

Figur 3. Jordsmonnkartlagt areal (angitt med blått omriss) på arealtypene fulldyrka jord og overflatedyrka jord i henhold til Arealressurskart AR5, på lokalitetene Høyvik, Førland, Akسدal og Våg i Tysvær kommune.

Figur 4. Jordsmonnkartlagt areal (angitt med blått omriss) på arealtypene fulldyrka jord og overflatedyrka jord i henhold til Arealressurskart AR5, på lokalitetene Sunnfør i Tysvær kommune, Bråtveit, Førde og Austvika-Hope i Sveio kommune.

3 Verdiklasser for jordbruksareal

Det er utarbeidet to verdiklassekart som utgangspunkt for verdisetting av jordbruksareal og dyrkbar jord i konsekvensanalyser (Fadnes m. fl., 2017). Arealene er inndelt i den samme verdiskalaen som benyttes i «Håndbok V712 Konsekvensanalyser». For jordsmonnkartlagte arealer skal *Verdiklasser basert på jordsmonnkart* benyttes, for arealer som ikke er jordsmonnkartlagt skal *Verdiklasser basert på AR5 og DMK* benyttes. Under gis en beskrivelse av de to kartene. Basert på jordsmonnkartleggingen som er utført på lokalitetene som er omfattet av dette oppdraget er *Verdiklasser basert på jordsmonnkart* framskaffet. I rapporten presenteres resultatene kommunevis. Det er ikke foretatt et skille på hvilken arealtype de jordsmonnkartlagte arealene tilhører, men dette inngår som en av egenskapene i geodatabasene som omfattes av oppdraget.

3.1 Verdiklasser basert på AR5 og DMK

Kartlaget *Verdiklasser basert på AR5 og DMK* er utviklet for bruk ved konsekvensanalyser etter «Håndbok V712 Konsekvensanalyser» fra Statens vegvesen. Kartlaget brukes for områder som ikke er jordsmonnkartlagt. Opplysninger fra AR5 og DMK gir svakere grunnlag for å differensiere verdien av jordbruksareal enn det jordsmonnkartet gir, og det gir ikke grunnlag for å identifisere jordbruksareal i klassen svært stor verdi (NIBIO, 2019 A).

I AR5 er jordbruksarealet delt inn i klassene fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite. Disse er igjen delt inn etter grunnforholdene jorddekt, organiske jordlag og grunnlendt (Ahlstrøm m.fl., 2019). I DMK er jordbruksarealene i tillegg delt inn etter driftsforhold for jordbruket i klassene *lettbrukt*, *mindre lettbrukt* og *tungbrukt* jord, basert på faktorene helling, form (arrondering) og størrelse. For nærmere informasjon om klassifisering i DMK, vises det til «Markslagsklassifisering i Økonomisk kartverk» (Bjørdal, 2007).

Tabell 2 viser de ulike klassene i *Verdiklasser basert på AR5 og DMK*, med en beskrivelse av arealer som inngår i hver klasse (NIBIO, 2019 A).

Tabell 2. Beskrivelse av klasser brukt i kartet *Verdiklasser basert på AR5 og DMK*.

Klasse	Verdibeskrivelse	Beskrivelse av klasse
1	Noe verdi	Innmarksbeite og overflatedyrka jord som er grunnlendt eller har organiske jordlag
2	Middels verdi	Fulldyrka organisk jord, fulldyrka tungbrukt jord, samt innmarksbeite og overflatedyrka jord som er jorddekt
3	Stor verdi	Fulldyrka jord som er jorddekt og ikke tungbrukt

3.2 Verdiklasser basert på jordsmonnkart

Kartlaget *Verdiklasser basert på jordsmonnkart* er utviklet for bruk ved konsekvensanalyser etter «Håndbok V712 Konsekvensanalyser» fra Statens vegvesen. For områder med jordsmonnkart er verdiklassene basert på temakartet *Jordressursklasser*, og viser jordbruksareal inndelt i fire klasser etter jordsmonnets agronomiske egenskaper. Temakartet tar ikke hensyn til arealtype i Arealressurskart AR5.

Viktige jordegenskaper i denne sammenhengen er jordas dreneringsegenskaper, dybde til fast fjell, fordeling av partikkelstørrelsene sand, silt og leir, innhold av grove fragmenter og innhold av organisk materiale. Verdiklassene er videre justert for helling og forekomster av fjell i dagen. Det er ikke tatt

hensyn til klimatiske forhold (NIBIO, 2019 B). Tabell 3 gir en beskrivelse av de ulike klassene i kartlaget *Verdiklasser basert på jordsmonn* (NIBIO, 2019 B).

Tabell 3. Beskrivelse av klasser brukt i kartet *Verdiklasser basert på jordsmonn*.

Klasse	Verdibeskrivelse	Beskrivelse av klasse
1	Noe verdi	Jord med store begrensninger eller kombinasjoner av begrensninger som i stor grad påvirker valg av vekster og agronomisk praksis. Areal i denne klassen kan imidlertid være godt egnet til noen bruksområder, for eksempel som beite. Denne klassen inneholder også jord med egenskaper som beskrevet under 'Middels verdi', men med helling over 1:3 eller hyppig forekommende fjell i dagen.
2	Middels verdi	Jord som har begrensninger som er mer eller mindre permanente. Begrensningene kan påvirke valg av vekster og agronomisk praksis, men for enkelte vekster kan begrensningene være ubetydelige. Vanlige begrensninger er fast fjell ved 50 til 100 cm dybde, høyt innhold av grus og stein, organiske jordlag, høyt leirinnhold og liten vannlagringsevne. Planert jord vil også havne i denne klassen. Denne klassen inneholder også jord med egenskaper som beskrevet under 'Stor verdi', men med helling over 1:3 eller hyppig forekommende fjell i dagen.
3	Stor verdi	Jord som har grøftebehov, jord som periodevis kan være tørkeutsatt og jord som krever litt større innsats grunnet flere mindre begrensninger. Jorda i denne klassen er mer innsatskrevende, men med de rette tiltakene kan jordkvaliteten være på linje med klasse 1. Denne klassen inneholder også jord med egenskaper som beskrevet under «Svært stor verdi», men med helling over 1:3 eller hyppig forekommende fjell i dagen.
4	Svært stor verdi	Jord som er selvdrenert og relativt tørkesterk og som ikke krever andre innsatsfaktorer enn gjødsling og kalking. Jorda har god evne til å lagre plantetilgjengelig vann, og i tillegg egen evne til å drenere ut overflødig vann. Jordsmonnet er dypt og har vanligvis en dyptgående jordstruktur

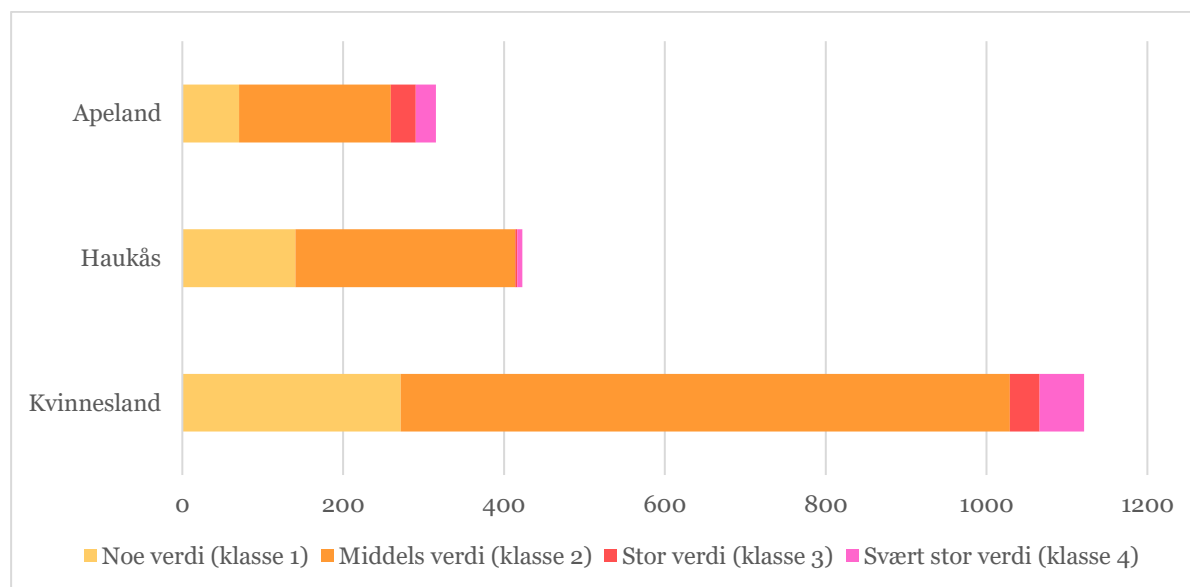
4 Verdiklasser basert på jordsmonnkart – Bokn kommune

Jordsmonnkartlegging i Bokn kommune er utført på tre lokaliteter: Bokn S, Bokn N og Ognøya. Det jordsmonnkartlagte arealet i Bokn kommune utgjør 604,1 daa, vist som arealer med blått omriss i figur 1. Lokalitetene er ulike med hensyn til størrelse og hvilke areal typer som inngår. Bokn S har kun fulldyrka jord, men arealene er små og spredt. Bokn N har både fulldyrka og overflatedyrka jord, også de er relativt små og spredt. I Ognøya er arealene mer sammenhengende, men har hovedvekt av overflatedyrka jord.

Verdiklasser basert på jordsmonnkart for lokalitetene i Bokn kommune er framstilt i tabell 4 og i figur 5. Arealene i Bokn fordeler seg i tre av fire verdiklasser. Klassen *noe verdi* omfatter størst areal, 411,0 daa, klassen *middels verdi* omfatter 190,6 daa og klassen *stor verdi* kun 2,6 daa. Ingen av de jordsmonnkartlagte arealene i Bokn kommune havner i klassen *svært stor verdi*.

Tabell 4. Verdiklasser basert på jordsmonnkart i Bokn kommune per lokalitet (daa).

Lokalitet	Noe verdi (klasse 1)	Middels verdi (klasse 2)	Stor verdi (klasse 3)	Svært stor verdi (klasse 4)	SUM
Bokn S	22,8	84,7	2,6	0,0	110,1
Bokn N	195,5	70,8	0,0	0,0	266,3
Ognøya	192,6	35,1	0,0	0,0	227,7
SUM	411,0	190,6	2,6	0,0	604,1

Figur 5. Arealfordeling (i daa) av Verdiklasser basert på jordsmonnkart for utvalgte arealer i Bokn kommune.

Hovedgrunnen til at arealer i Bokn kommune er nedklassifisert i *Jordressursklasser*, grunnlagskartet for *Verdiklasser basert på jordsmonn*, er liten dybde til fast fjell, organisk jordsmonn (myrjord) og at jordsmonnet har liten naturlig evne til å bli kvitt vann. En del arealer har også høyt innhold av grus og stein. Hvilken av disse årsakene som dominerer varierer mellom lokalitetene.

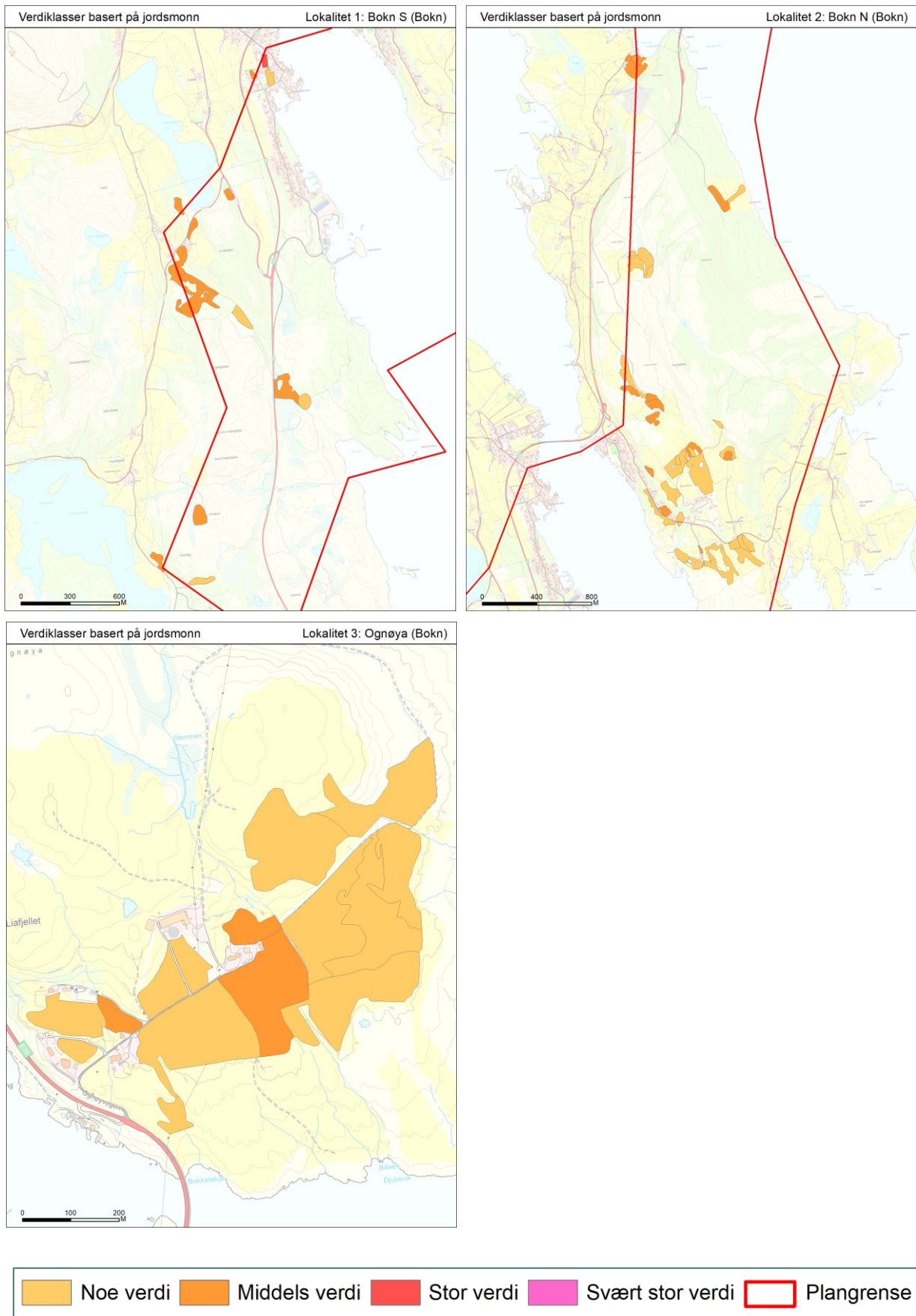
Jordsmonnkartleggingen har avdekket fast fjell innen dybde på 25 cm, mellom 25-50 cm og mellom 50-100 cm. Enkelte arealer har også høy frekvens av fjellblotninger. Disse egenskapene betegnes som *store begrensinger* eller *moderate begrensinger* i *Jordressursklasser* og gjør at arealer enten havner i verdiklasse 1, *noe verdi*, eller verdiklasse 2, *middels verdi*. Klassetilhørigheten er også avhengig av arealets helling.

Det er også kartlagt relativt mye organisk jordsmonn (myrjord) på lokalitetene i Bokn kommune. Organisk jordsmonn betraktes som en *moderat begrensing* i *Jordressursklasser* og havner i klassen *middels verdi* i *Verdiklasser basert på jordsmonn*.

I Bokn kommune er det lokaliteten Bokn S som har flest antall dekar i klassen *middels verdi* i *Verdiklasser basert på jordsmonn*, 85 daa. Lokaliteten Ognøya har minst areal i denne klassen, 35 daa. Både Bokn N og Ognøya har i underkant av 200 daa i klassen *noe verdi*. Kun Bokn S har et lite areal med små begrensinger (2,6 daa) og dette arealet havner i klassen *stor verdi* i *Verdiklasser basert på jordsmonn*.

Av de jordsmonnkartlagte arealene i Bokn kommune er det ingen arealer i kategorien *ingen begrensinger* i *Jordressursklasser*. Dermed er det heller ingen arealer i Bokn kommune med *svært stor verdi* i *Verdiklasser basert på jordsmonn*.

Figur 6 viser *Verdiklasser basert på jordsmonn* for hver kartfigur i de tre lokalitetene i Bokn kommune.

Figur 6. Verdiklasser basert på jordsmonnkart for lokalitetene Bokn S, Bokn N og Ognøya i Bokn kommune.

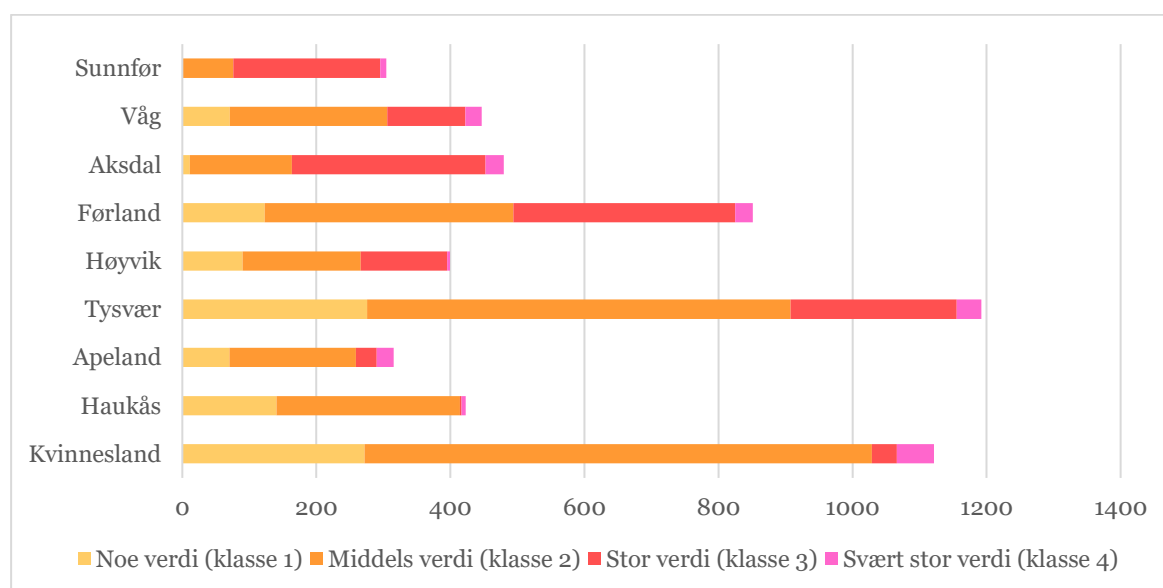
5 Verdiklasser basert på jordsmonnkart – Tysvær kommune

Jordsmonnkartlegging i Tysvær kommune er utført på ni lokaliteter: Kvinnesland, Haukås, Apeland, Tysvær, Høyvik, Førland, Akسدal, Våg og Sunnfør. Det jordsmonnkartlagte arealet i Tysvær kommune utgjør 5 533,6 daa, vist som arealer med blått omriss i figur 2, 3 og 4. Lokalitetene er ulike med hensyn til størrelse og hvilke arealtyper som inngår. Tysvær og Kvinnesland er de to største lokalitetene, med henholdsvis 1192,3 daa og 1121,5 daa.

Verdiklasser basert på jordsmonnkart for lokalitetene i Tysvær kommune er framstilt i tabell 5 og i figur 7. Arealene i Tysvær fordeler seg i alle fire verdiklasser. Klassen *middels verdi* omfatter størst areal, 2 861,8 daa, klassen *stor verdi* omfatter 1 404,0 daa, klassen *noe verdi* omfatter 1 053,3 daa og klassen *svært stor verdi* omfatter 214,5 daa.

Tabell 5. Verdiklasser basert på jordsmonnkart i Tysvær kommune per lokalitet (daa).

Lokalitet	Noe verdi (klasse 1)	Middels verdi (klasse 2)	Stor verdi (klasse 3)	Svært stor verdi (klasse 4)	SUM
Kvinnesland	271,7	757,2	37,2	55,3	1 121,5
Haukås	140,5	273,7	2,4	6,4	422,9
Apeland	70,4	188,8	31,0	25,3	315,5
Tysvær	275,5	632,0	248,0	36,8	1192,3
Høyvik	90,1	176,0	129,0	4,3	399,5
Førland	122,7	371,0	331,4	26,0	851,1
Aksdal	11,3	152,1	289,1	27,1	479,6
Våg	71,0	234,9	116,4	24,3	446,7
Sunnfør		76,0	219,5	8,9	304,4
SUM	1 053,3	2 861,8	1404,0	214,5	5 533,6

Figur 7. Arealfordeling (i daa) av Verdiklasser basert på jordsmonnkart for utvalgte arealer i Tysvær kommune.

Hovedgrunnen til at arealer i Tysvær kommune er nedklassifisert i *Jordressursklasser*, grunnlagskartet for *Verdiklasser basert på jordsmonn*, er liten dybde til fast fjell, organisk jordsmonn (myrjord) og at jordsmonnet har liten naturlig evne til å bli kvitt vann. Hvilken av disse årsakene som dominerer varierer mellom lokalitetene.

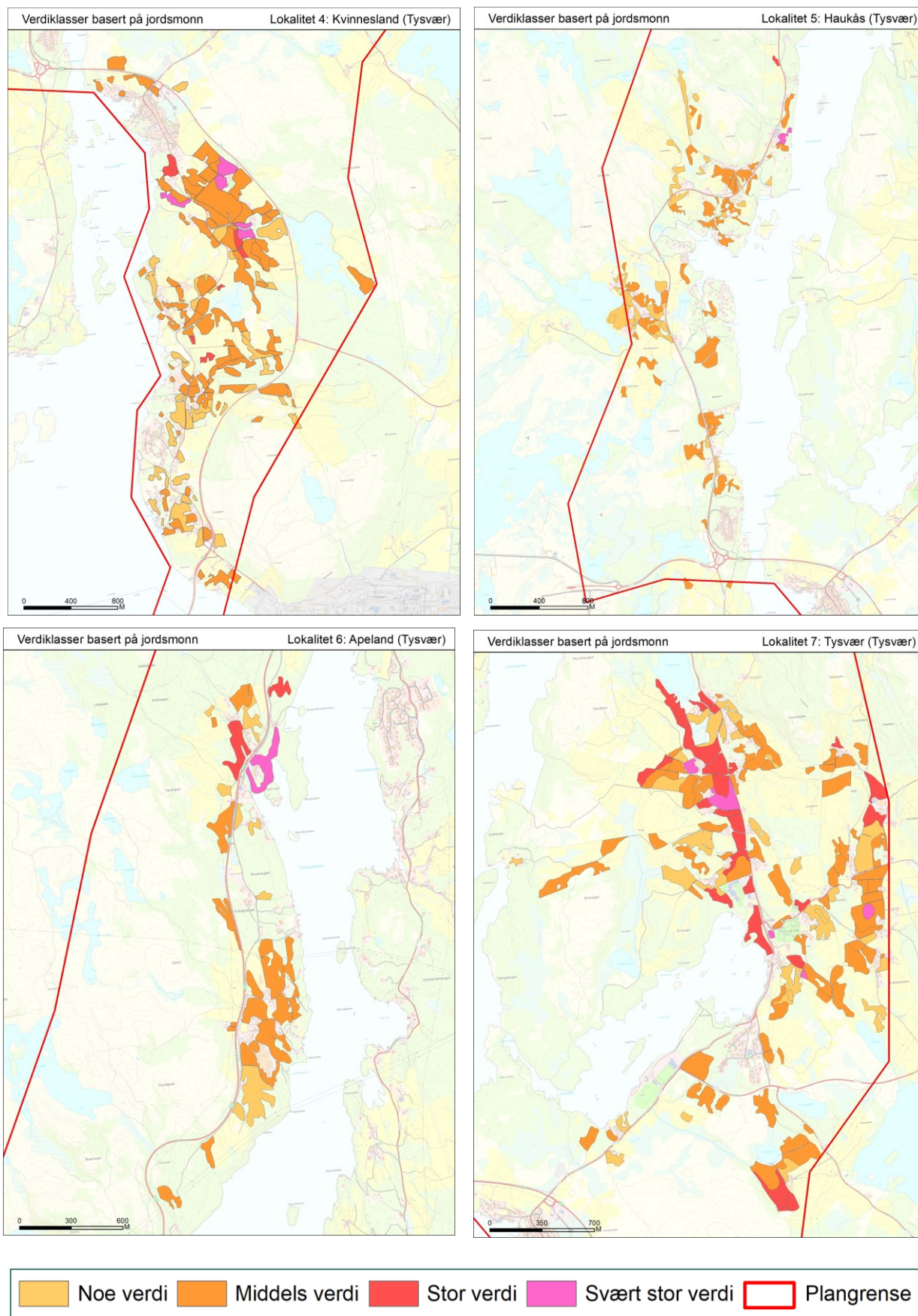
Jordsmonnkartleggingen har avdekket fast fjell innen dybde mellom 25-50 cm og mellom 50-100 cm. Enkelte arealer har også høy frekvens av fjellblotninger. Disse egenskapene betegnes som *store begrensinger* eller *moderate begrensinger* i *Jordressursklasser* og gjør at arealer enten havner i verdiklasse 1, *noe verdi*, eller verdiklasse 2, *middels verdi*. Kun Sunnfør har ingen arealer i klassen *noe verdi*. Klassetilhørigheten er også avhengig av arealets helling.

Det er også kartlagt relativt mye organisk jordsmonn (myrjord) på lokalitetene i Tysvær kommune. Organisk jordsmonn betraktes som en *moderat begrensing* i *Jordressursklasser* og havner i klassen *middels verdi* i *Verdiklasser basert på jordsmonn*.

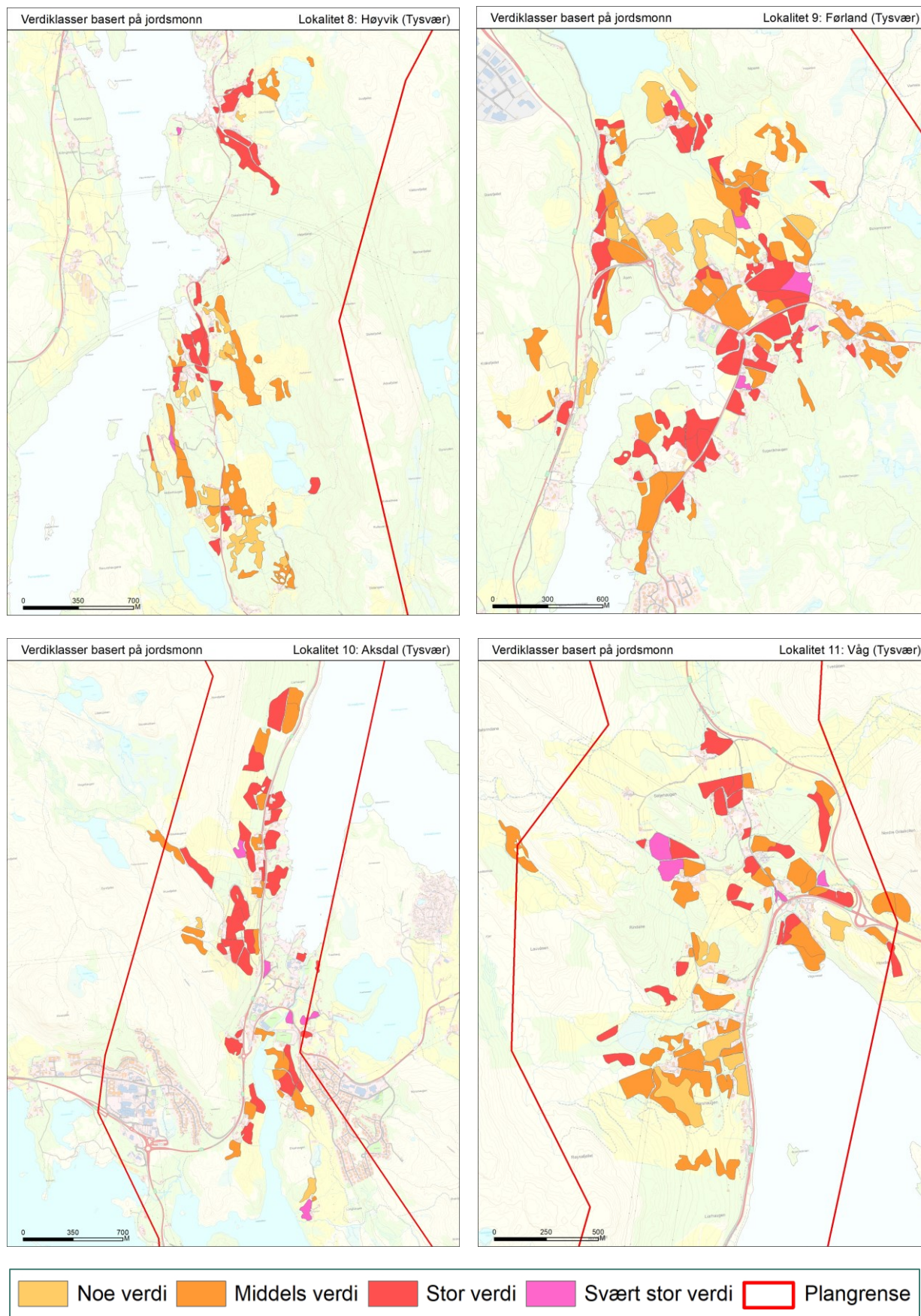
I Tysvær kommune er det lokalitetene Førland, Aksdal, Tysvær og Sunnfør som har flest antall dekar i klassen *stor verdi* i *Verdiklasser basert på jordsmonn*, henholdsvis 331,4 daa, 289,1 daa, 248,0 daa og 219,5 daa. Arealer i denne klassen har jordsmonn med egenskaper som kun gir *små begrensinger* i *Jordressursklasser*. For lokalitetene i Tysvær kommune er det hovedsakelig jordsmonnets manglende evne til å bli kvitt vann som gir denne nedklassifiseringen.

Av de jordsmonnkartlagte arealene i Tysvær kommune har alle lokaliteter arealer i kategorien *ingen begrensinger* i *Jordressursklasser*. Dermed har alle lokaliteter arealer som har *svært stor verdi* i *Verdiklasser basert på jordsmonn*. Kvinnesland og Tysvær har flest antall dekar i denne klassen, henholdsvis 55,3 daa og 36,8 daa. Apeland, Førland, Aksdal og Våg har ca. 25 daa i denne klassen.

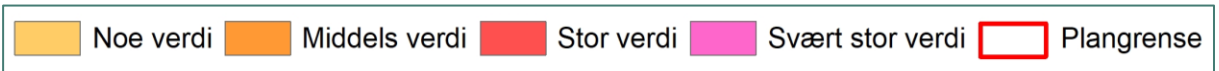
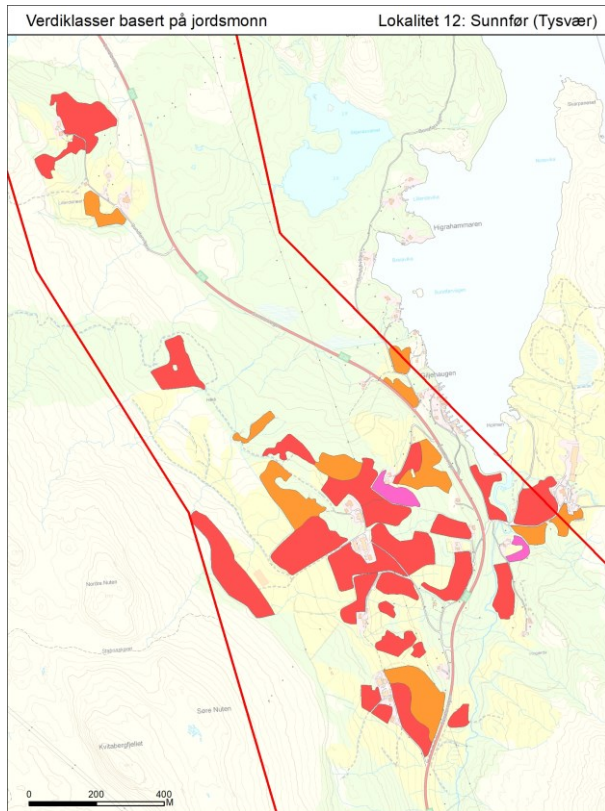
Figur 8, 9 og 10 viser *Verdiklasser basert på jordsmonn* for hver kartfigur i de ni lokalitetene i Tysvær kommune.

Figur 8. Verdiklasser basert på jordsmonnkart for lokalitetene Kvinnesland, Haukås, Apeland og Tysvær i Tysvær kommune.

Figur 9. Verdiklasser basert på jordsmonnkart for lokalitetene Høyvik, Førland, Aksdal og Våg i Tysvær kommune.

Figur 10. Verdiklasser basert på jordsmonnkart for lokaliteten Sunnfør i Tysvær kommune.

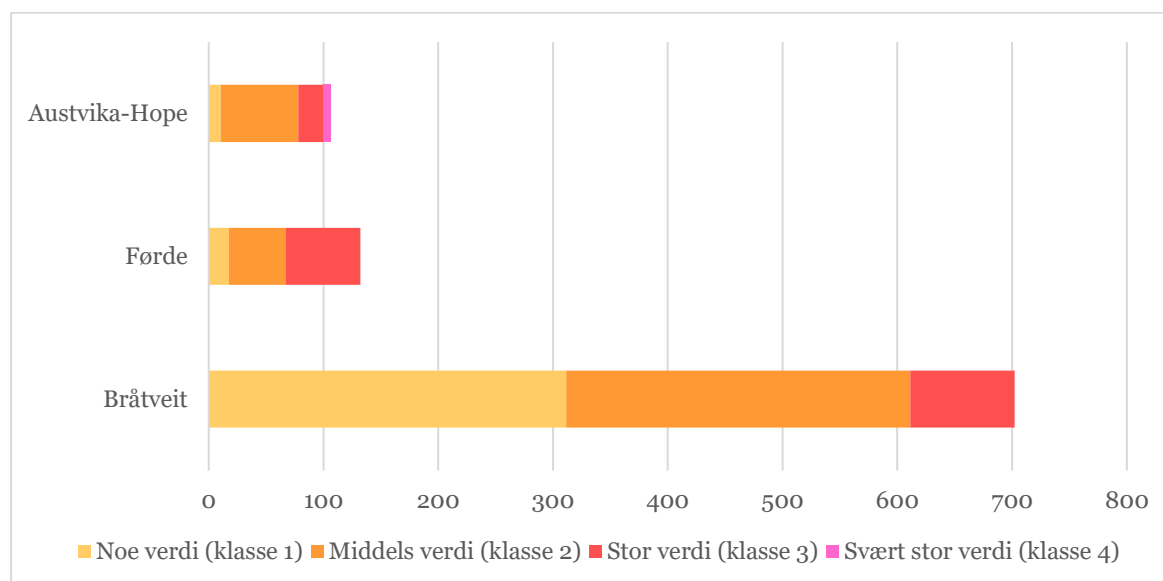
6 Verdiklasser basert på jordsmonnkart – Sveio kommune

Jordsmonnkartlegging i Sveio kommune er utført på tre lokaliteter: Bråtveit, Førde og Austvika-Hope. Det jordsmonnkartlagte arealet i Sveio kommune utgjør 940,7 daa, vist som arealer med blått omriss i figur 4. Lokalitetene er ulike med hensyn til størrelse og hvilke areal typer som inngår. Bråtveit er den klart største lokaliteten i Sveio kommune, med 702,3 daa.

Verdiklasser basert på jordsmonnkart for lokalitetene i Sveio kommune er framstilt i tabell 6 og i figur 11. Arealene i Sveio fordeler seg i alle fire verdiklasser. Klassen *middels verdi* omfatter størst areal, 416,7 daa, klassen *noe verdi* omfatter 339,7 daa, klassen *stor verdi* omfatter 177,8 daa og klassen *svært stor verdi* omfatter kun 6,4 daa.

Tabell 6. Verdiklasser basert på jordsmonnkart i Sveio kommune per lokalitet (daa).

Lokalitet	Noe verdi (klasse 1)	Middels verdi (klasse 2)	Stor verdi (klasse 3)	Svært stor verdi (klasse 4)	SUM
Bråtveit	311,5	299,9	90,8		702,3
Førde	17,6	49,3	65,2		132,0
Austvika-Hope	10,6	67,5	21,9	6,4	106,4
SUM	339,7	416,7	177,8	6,4	940,7

Figur 11. Arealfordeling (i daa) av Verdiklasser basert på jordsmonnkart for utvalgte arealer i Sveio kommune.

Hovedgrunnen til at arealer i Sveio kommune er nedklassifisert i *Jordressursklasser*, grunnlagskartet for *Verdiklasser basert på jordsmonn*, er liten dybde til fast fjell, organisk jordsmonn (myrjord) og at jordsmonnet har liten naturlig evne til å bli kvitt vann. Hvilken av disse årsakene som dominerer varierer mellom lokalitetene.

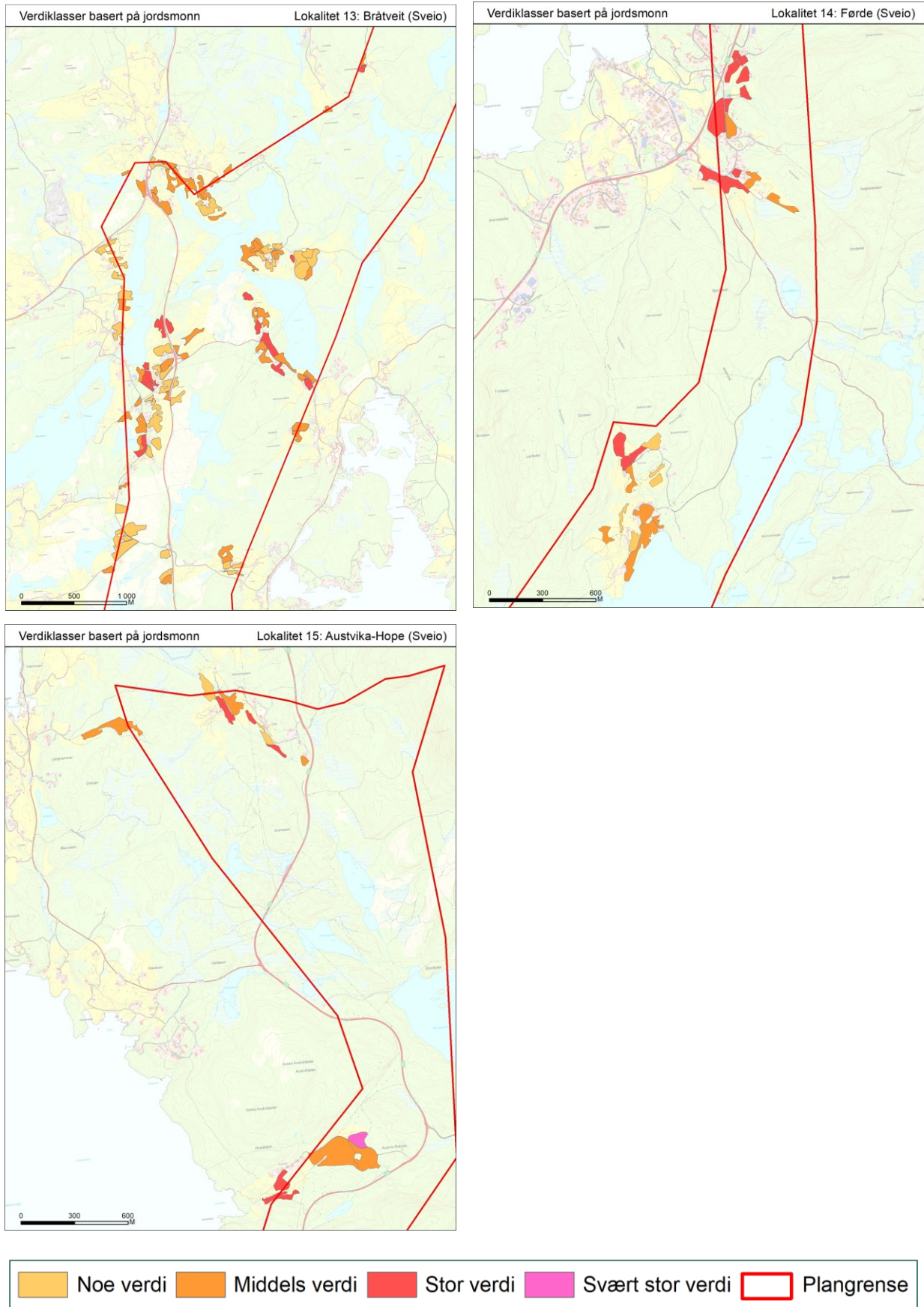
Jordsmonnkartleggingen har avdekket fast fjell innen dybde på 25 cm, mellom 25-50 cm og mellom 50-100 cm. Enkelte arealer har også høy frekvens av fjellblotninger. Disse egenskapene betegnes som *store begrensinger* eller *moderate begrensinger* i *Jordressursklasser* og gjør at arealer enten havner i verdiklasse 1, *noe verdi*, eller verdiklasse 2, *middels verdi*. Klassetilhørigheten er også avhengig av arealets helling.

Det er også kartlagt relativt mye organisk jordsmonn (myrjord) på lokalitetene i Sveio kommune. Organisk jordsmonn betraktes som en *moderat begrensing* i *Jordressursklasser* og havner i klassen *middels verdi* i *Verdiklasser basert på jordsmonn*.

I Sveio kommune er det lokaliteten Bråtveit som har flest antall dekar i klassen *stor verdi* i *Verdiklasser basert på jordsmonn*, 90,8 daa. Arealer i denne klassen har jordsmonn med egenskaper som kun gir *små begrensinger* i *Jordressursklasser*. For lokalitetene i Sveio kommune er det hovedsakelig jordsmonnets manglende evne til å bli kvitt vann som gir denne nedklassifiseringen. Lokalitetene Bråtveit har også flest antall dekar i klassen *middels verdi*, 299,9 daa.

Av de jordsmonnkartlagte arealene i Sveio kommune er det få arealer i kategorien *ingen begrensinger* i *Jordressursklasser*. Dermed er det også et lite antall dekar i Sveio kommune med *svært stor verdi* i *Verdiklasser basert på jordsmonn*. Kun Austvika-Hope har areal i denne klassen, 6,4 daa.

Figur 12 viser *Verdiklasser basert på jordsmonn* for hver kartfigur i de tre lokalitetene i Sveio kommune.

Figur 12. Verdiklasser basert på jordsmonnkart for lokalitetene Bråtveit, Førde og Austvika-Hope i Sveio kommune.

7 Konklusjoner

Utvalgte arealer i kommunene Bokn, Tysvær og Sveio er jordsmonnkartlagt for å framskaffe *Verdiklasser basert på jordsmonnkart*. Følgende lokaliteter inngår i oppdraget: Bokn S, Bokn N, og Ognøya i Bokn kommune, Kvinnesland, Haukås, Apeland, Tysvær, Høyvik, Førland, Akسدal, Våg og Sunnfør i Tysvær kommune, samt Bråtveit, Førde og Austvika-Hope i Sveio kommune. Jordsmonnkartlegging er utført på utvalgte arealer som er klassifisert som fulldyrka jord og overflatedyrka jord. 7 078,4 daa er jordsmonnkartlagt i de tre kommunene, 604,1 daa i Bokn kommune, 5 533,6 daa i Tysvær kommune og 940,7 daa i Sveio kommune.

Jordsmonnkartlegging ble utført i henhold til NIBIOs metodikk for jordsmonnkartlegging. Jordsmonnets egenskaper er dokumentert og stedfestet. Alle beslutninger, vedrørende både jordtyper og utbredelsen av dem, er basert på avgjørelser gjort «in situ». Ingen jordprøver er tatt ut for analyse på laboratorium. Resultatene fra jordsmonnkartleggingen er importert i jordsmonndatabasen og modellkjørt for utarbeidelse av *Verdiklasser basert på jordsmonnkart*.

Resultatene er presentert kommunevis. Det er gitt en kort beskrivelse av de utvalgte arealene. Deretter er *Verdiklasser basert på jordsmonnkart* framstilt med tabell, diagram og kartillustrasjoner, samt en beskrivelse av årsaker til at arealer er klassifisert i de ulike klassene. Oppdraget omfatter også leveranse av en geodatabase. I geodatabasen er informasjon om arealtype på de jordsmonnkartlagte arealene angitt som en av egenskapene, men fordeling av verdiklasser for ulike arealtyper er ikke framstilt i denne rapporten.

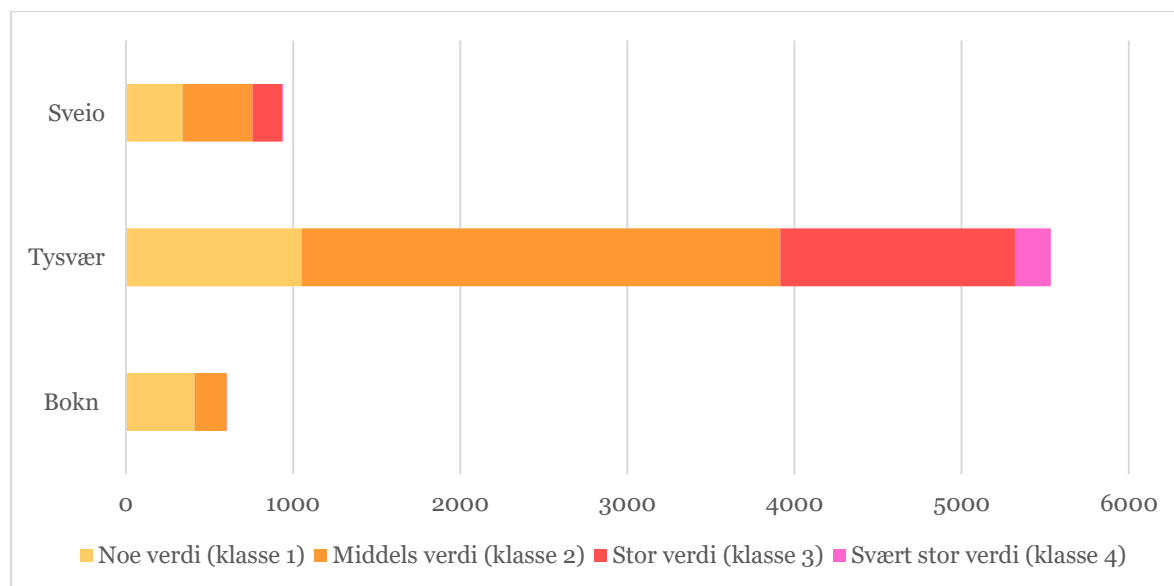
Jordsmonnkartlegging gir mer detaljert informasjon om jordsmonnet enn det som framkommer av informasjon om de samme arealene i både AR5 og DMK. *Verdiklasser basert på jordsmonnkart* gir derfor et bedre grunnlag for å differensiere verdien av jordbruksarealet enn det *Verdiklasser basert på AR5 og DMK* gir. I *Verdiklassekart basert på AR5 og DMK* vektet oppdyrkede arealer tyngre enn ikke-oppsyrdede arealer, og fulldyrka jord havner aldri i klassen *noe verdi* i dette verdiklassekartet. *Verdiklasser basert på jordsmonnkart* differensierer ikke på om arealet er fulldyrka eller overflatedyrka. De to verdikartlagene bør derfor ikke sammenliknes. I en eventuell konsekvensanalyse må det gå klart fram hvilket grunnlag verdisettingen er gjort på (Fadnes m.fl., 2017).

AR5 og DMK har mindre informasjon om dybde til fast fjell, innhold av grus og stein i jordsmonnet og jordsmonnets naturlige evne til å bli kvitt overflødig vann enn jordsmonnkartene. Mange av de jordsmonnkartlagte arealene i oppdraget har slike egenskaper. I *Verdiklasser basert på AR5 og DMK* havner alle arealer som er fulldyrka jord med grunnforhold jorddekt og som ikke er tungbrukt, i klassen *stor verdi*. Jordsmonnkartlegging avdekker imidlertid egenskaper ved jordsmonnet som kan føre til at disse arealene havner i ulike klasser i *Verdiklasser basert på jordsmonnkart*.

Tabell 7 viser fordelingen av *Verdiklasser basert på jordsmonnkart* per kommune, og figur 13 presenterer de samme resultatene i et diagram. Som det framgår av både tabell og diagram, så er det aller meste av det jordsmonnkartlagte arealet i de tre kommunene i klassen *middels verdi*, med 3 470 daa av totalt 7 080 daa. Klassen *stor verdi* omfatter et større areal i Tysvær kommune enn i de to andre kommunene. Klassen *svært stor verdi* omfatter størst areal i Tysvær (215 daa), men finnes også i Sveio kommune (6 daa).

Tabell 7. Verdiklasser basert på jordsmonnkart for jordsmonnkartlagte arealer i Bokn, Tysvær og Sveio kommune (i hele daa).

Kommune	Noe verdi (klasse 1)	Middels verdi (klasse 2)	Stor verdi (klasse 3)	Svært stor verdi (klasse 4)	SUM
Bokn	411	191	3	0	605
Tysvær	1 053	2 862	1 404	215	5 534
Sveio	340	417	178	6	941
SUM	1 804	3 470	1 585	221	7 080

Figur 13. Arealfordeling (i daa) av Verdiklasser basert på jordsmonnkart for jordsmonnkartlagte arealer i Bokn, Tysvær og Sveio kommune.

Mye av jordsmonnet som inngår i oppdraget har egenskaper som gir en nedklassifisering av arealene i *Verdiklasser basert på jordsmonnkart*, slik som liten dybde til fast fjell, høyt innhold av organisk materiale og liten evne til å bli kvitt overflødig vann.

Verdiklassekartene tar ikke hensyn til jordbruksarealets størrelse. Store sammenhengende arealer er generelt enklere og mer effektive å drive enn små isolerte arealer. De tar heller ikke hensyn til jordbruksproduksjonen i området. I de utvalgte arealene, som i store deler av Vestlandet for øvrig, er det grasdyrking for grovfôrproduksjon som er den viktigste jordbruksproduksjonen. Krav til jordsmonnet er lavere i denne produksjonen enn til for eksempel korn- og grønnsaksdyrking. *Verdiklasser basert på jordsmonnkart* tar utgangspunkt i generelle agronomiske egenskaper ved jordsmonnet. Egenskaper ved jordsmonnet som gir en nedklassifisering av areal i verdiklasser, representerer derfor ikke nødvendigvis en stor ulempe for jordbruket i området.

Jordsmonnkartlegging er en forenkling av virkeligheten, både metodikk og ressurser setter en begrensning for hvor detaljert arbeidet kan utføres.

Litteraturreferanse

- Ahlstrøm, A. 2019. AR5 Klassifikasjonssystem. NIBIO Bok 5 (5) 2019
<http://hdl.handle.net/11250/2596511>
- Bjørndal, I. 2007. Markslagsklassifikasjon i Økonomisk Kartverk. 2007-utgåva. Håndbok fra Skog og landskap;01/2007. Institutt for skog og landskap.
<https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2495599>
- Fadnes, K., Seehusen, T., Solbakken, E. 2017. Verdisetting og påvirkning av jordbruksareal ved konsekvensanalyser. NIBIO Rapport 3 (108) 2017
<http://hdl.handle.net/11250/2477995>
- Nyborg, Å. A., 2020. Felthåndbok for jordsmonnkartlegging. Intern håndbok for jordkartleggere, upublisert.
- Mathiesen F., H., Nyborg, Å., A., Svendgård-Stokke, S., Strand, G.H. 2018. Jordsmonnkartlegging – Beskrivelse av metoder for klassifisering og avgrensning av jordsmonn. NIBIO Rapport 4 (12) 2018.
<http://hdl.handle.net/11250/2491524>
- NIBIO. (2019 A). Verdiklasser basert på AR5 og DMK. Hentet fra
<https://www.nibio.no/tema/jord/arealressurser/andre-kart/verdiklasser-for-jordbruksareal-og-dyrkbar-jord/verdiklasser-basert-pa-ar5-og-dmk?locationfilter=true> (01.06.2019)
- NIBIO. (2019 B). Verdiklasser basert på jordsmonnkart. Hentet fra
<https://www.nibio.no/tema/jord/arealressurser/andre-kart/verdiklasser-for-jordbruksareal-og-dyrkbar-jord/verdiklasser-basert-pa-jordsmonnkart?locationfilter=true> (01.06.2019)
- Statens Vegvesen. 2018. Konsekvensanalyse. V712 i Statens vegvesens håndbokserie.
<https://www.vegvesen.no/globalassets/fag/handboker/hb-v712-konsekvensanalyser-2021.pdf>

Etterord

Beskrivelsene som er gjort av de ulike lokalitetene er ikke spesifisert på detaljnivå, det vil si hver enkelt kartfigur. Dette vil være mulig å gjøre, men det er ikke funnet ressurser til å gjøre dette innenfor rammen av dette oppdraget.

Nøkkelord:	Jordsmonnkartlegging, verdiklasser, jordsmonnkart, AR5, DMK
Key words:	Soil survey
Andre aktuelle publikasjoner fra prosjekt:	Verdiklasser for jordbruksareal. E16 og Vossebanen Arna-Stanghelle, NIBIO Rapport 5 (82) 2019 Verdiklasser for jordbruksareal. E16/E39 Arna-Vågsbotn-Klauvaneset, NIBIO Rapport 5 (91) 2019 Verdiklasser for jordbruksareal. Verdiklasser basert på jordsmonnkart langs aksene E39 Stord-Os, Ådland-Svegatjørn, NIBIO Rapport 7 (21) 2021

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) ble opprettet 1. juli 2015 som en fusjon av Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) og Norsk institutt for skog og landskap.

Bioøkonomi baserer seg på utnyttelse og forvaltning av biologiske ressurser fra jord og hav, fremfor en fossil økonomi som er basert på kull, olje og gass. NIBIO skal være nasjonalt ledende for utvikling av kunnskap om bioøkonomi.

Gjennom forskning og kunnskapsproduksjon skal instituttet bidra til matsikkerhet, bærekraftig ressursforvaltning, innovasjon og verdiskaping innenfor verdikjedene for mat, skog og andre biobaserte næringer. Instituttet skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap til anvendelse i nasjonal beredskap, forvaltning, næringsliv og samfunnet for øvrig.

NIBIO er eid av Landbruks- og matdepartementet som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter og eget styre. Hovedkontoret er på Ås. Instituttet har flere regionale enheter og et avdelingskontor i Oslo.

Forsidefoto: Elling Mjaavatten – Våg, Tysvær kommune
Baksidefoto Siri Svendgård-Stokke – Ulike jordtyper med ulike egenskaper